

Д. В. Кряковцев — магістр 2 курс 1 група*
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННІ

Землевпорядник – спеціаліст, який володіє знаннями про земельне право, земельний кадастр, землевпорядкування та управління земельними ресурсами, має відповідну освіту та належну кваліфікацію. Професія землевпорядника – одна з найдавніших на землі. Історично склалося так, що людство завжди потребувало землевпорядників, особливо на переломних етапах свого розвитку [1].

В усі часи не зникав інтерес до походження Землі, її розміру, родючості ґрунту, вартості землі. З утворенням великих держав поставали проблеми встановлення кордонів між володіннями, меж земельних ділянок. Виникала потреба в землемірах. З розвитком суспільства, удосконаленням земельних відносин розвивалась та стверджувалась і професія землевпорядника. За часи самостійності України, з розпадом наявних форм господарювання і появою нових форм власності на землю, фахівці із земельних відносин посіли своє почесне місце.

В Україні професія землевпорядника завжди була у пошані. Технічний прогрес змінює крокву та мензулу на найсучасніші навігаційні прилади, але сутність професії залишається незмінною - раціональне використання найкращих у світі вітчизняних чорноземів, збереження їх для нащадків, надійний захист конституційних прав землевласників та орендарів.

Одним з найважливіших стратегічних завдань на сучасному етапі модернізації системи вищої освіти України є забезпечення якості підготовки фахівців на рівні міжнародних вимог. Тому навчальний процес підготовки фахівців-землевпорядників повинен здійснюватися кваліфікованими викладачами з відповідним навчально-методичним забезпеченням. Нині під час проведення топографо-геодезичних робіт великі вимоги висуваються до термінів їх виконання при суворому дотриманні необхідної точності й дії якості. Ця обставина стимулює проектно-пошукові, земельнокадастрові й будівельні організації використовувати нові засоби виміру просторових координат, універсальне й зручне програмне забезпечення, комплексні технології, дозволяють автоматизувати польові і камеральні етапи робіт забезпечуючи найбільш просте інтегрування геодезичних даних. Попри бурхливий розвиток нових областей геодезії, як-от супутникові методи вимірювання, і наземне лазерне сканування, традиційні геодезичні прилади – електронні тахеометри продовжують займати що найменше важливе місце серед геодезичних приладів.

**Науковий керівник – к.е.н., викладач Гунченко О. В.*

В умовах економічного реформування значно зростає роль державного земельного кадастру, який є інформаційною-базою для ефективного управління земельними ресурсами, ведення земельної статистики, землеустрою, регулювання земельних відносин, підтримки податкової та інвестиційної політики держави і розвитку ринку землі, обґрунтування розмірів плати за землю.

Державний земельний кадастр містить систему необхідних відомостей і документів про правовий режим земель, їх розподіл серед власників землі і землекористувачів, у тому числі орендарів, за категоріями земель, про якісну характеристику і народногосподарську цінність земель. В умовах реформування земельних відносин здійснюється значний перерозподіл землі. Це сприяє швидкому зростанню кількості власників землі та землекористувачів, а також збільшенню кількості укладених угод про оренду, заставу, купівлю, продаж, успадкування земельних ділянок [3].

У сучасний період розвитку суспільства виникає все більше потреб в оперативному доступі до точної і достовірної інформації. Автоматизована система державного земельного кадастру (АСДЗК) як і система реєстрації землі є одним із важливих інструментів для забезпечення ефективної обробки даних про земельні ресурси і права власності на землю [4]. Ці дані повинні розглядатись як один із видів стратегічних ресурсів для розвитку економічної діяльності. АСДЗК може принести велику користь всім верствам суспільства, тому важливо широко пропагувати її переваги як серед посадових осіб уряду, які несуть відповідальність за розподіл ресурсів, так і серед споживачів інформації про земельні ділянки і власність на землю. Оскільки все більші обсяги даних стають відкритими і використовуються як державними, так і приватними юридичними й фізичними особами для обґрунтування рішень, які приймаються, виникає юридична відповідальність за точність інформації, яка надається. Тому при впровадженні системи реєстрації землі повинні бути передбачені заходи щодо повної гарантії даних, які містять в земельному реєстрі, а у випадку допущення помилки особам, які несуть збитки у результаті цього, повинна сплачуватись компенсація. Ступінь відповідальності особи, яка допустила помилку, залежить від конкретної юрисдикції.

Великим кроком досягнення у сфері земельних відносин є побудова сучасної кадастрової комп'ютерної системи. Яка дозволить остаточно сформувати кадастрову карту, суттєво скоротити строки проведення операції з землею, підвищити гарантії прав власності на землю, значно знизити рівень корупції та скоротити витрати громадян. Разом з тим, треба розуміти, що Державний земельний кадастр України зараз активно наповнюється інформацією, вирішує багато технологічних завдань і тому на Публічній кадастровій карті України можливі помилки та деякі невідповідності. Публічна кадастрова карта України виконує дві основні функції: 1.Перевірка наявності земельної ділянки в Державному земельному кадастрі України та відсутність помилок і невідповідностей в її відображенні. 2.Можливість надіслання

електронної заяви про відсутність ділянки або помилки і невідповідності в її відображенні.

Найсучаснішим видом інформаційних систем, які використовуються у кадастрі та землеустрої є географічні інформаційні системи (ГІС). Світові лідери з розробки ГІС-технологій такі фірми як ESRI, Autodesk, MapInfo, Bentley на протязі багатьох років вели дискусії і мали принципово різні підходи до вирішенні широкого спектра завдань що ставилися перед геоінформаційними системами. Програмні продукти цих фірми реалізовувались на різноманітних платформах (UNIX, Windows, DOS), намагаючись розробити більш ефективну концепцію при вирішенні будь-яких завдань, що стосуються просторової інформації. Що дозволило на теперішній час отримати потужні ГІС, з широкими можливостями при маніпулюванні великими обсягами даних. [5]

Ці потужні системи, створені як для робочих станцій так і мережевого використання з підтримкою різноманітних додатків. Вони містять блоки цифрування картографічного матеріалу в різних режимах, працюють з великою кількістю зовнішніх пристроїв, мають багатовіконний інтерфейс, припускають налагодження меню, дозволяють вбудовувати користувацькі програми, які написані на мовах високого рівня. Останні програмні продукти фірми ESRI являють собою узгоджений багаторівневий комплекс засобів, що утворює універсальну систему, яка підтримує усі основні платформи і при цьому забезпечується повна сумісність даних на двійковому рівні. Геоінформаційні системи тісно пов'язані з іншими інформаційними системами й успішно використовують їхні дані для аналізу.

Сьогодні роботу фахівців із землепорядкування важко уявити без застосування сучасних технологій, спеціальних високоточних приладів.

Список використаних джерел: 1. Про професію “Землепорядник” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zvkn.bkeipr.com/index.php/blog/item/13-planner>. 2. Земельний кодекс України від 01.04.2018, підстава 2314-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768>. 3. Про Державний земельний кадастр [Електронний ресурс]: Закон України від 7 липня 2011 року N 3613-XI. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>. 4. Лихогруд М.Г. Структура бази даних автоматизованої системи Державного земельного кадастру України. - Інженерна геодезія, 2000. №43. С. 120-128. 5. Постанова Кабінету Міністрів України від 2 грудня 1997 року № 1355 “Про затвердження Програми створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру”. Редакція від 23.07.2013, підстава - 483-2013-п [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1355-97-%D0%BF>